

KAIP ŠALINTI UTĖLES?

DAŽNAI YRA REKOMENDUOJAMAS MECHANINIS UTĖLIŲ ŠALINIMO BŪDAS DĖL PASTARUOJU METU IŠAIŠKINTO UTĖLIŲ ATSPARUMO MEDIKAMENTAMS.

Šis utėlių naikinimo būdas taikomas vaikams iki 5 metų, nėščiosioms, maitinančioms motinoms, alergiškiems asmenims ar turintiems odos pakenkimų.

Plaukai sudrėkinami 4-5 proc. acto tirpalu ar citrinos rūgšties vandeniniu tirpalu. Tai padeda pašalinti glindas, kadangi plauko paviršius tampa slidesniu.

Glindas lengviau pašalinti specialiomis tankiomis šukomis, šukuojant actu sudrėkintus plaukus. Šis metodas turi būti kartojamas kelias savaites.

Iššukuotos utėlės sunaikinamos, šukos kruopščiai išplaunamos ir merkiamos į 4-5 proc. acto tirpalą 30 min.

Utėles naikinantys medikamentai (pedikuliocidai) naudojami tik išaiškinus pedikulozę ir pasitarus su vaistininku ar gydytoju. Šie medikamentai perkami vaistinėje ir naudojami griežtai laikantis medikamento vartojimo aprašymo.

KAUNO MIESTO SAVIVALDYBĖS
VISUOMENĖS SVEIKATOS BIURAS

APIE UTĖLĖTUMĄ

Išleido:

KAUNO MIESTO SAVIVALDYBĖS VISUOMENĖS SVEIKATOS BIURAS

Aušros g. 42A, Kaunas

Tel. (8 37) 45 47 17

Faks. (8 37) 33 32 04

El. paštas info@kaunosvb.lt

Svetainė internete - www.kaunosvb.lt

LR Sveikatos apsaugos ministerijos lėšomis

KAUNO MIESTO SAVIVALDYBĖS
VISUOMENĖS SVEIKATOS BIURAS

KAS YRA PEDIKULIOZĖ?

UTĖLĖS – KRAUJASIURBIAI VABZDŽIAI, ŽMOGAUS IR KITŲ ŽINDUOLIŲ PARAZITAI, KURIEMS BŪDINGAS SAVITUMAS – KIEKVIENĄ GYVŪNĄ PARAZITUOJA TAM TIKRA UTĖLIŲ RŪŠIS.

PEDIKULIOZĖ (UTĖLĖTUMĄ) SUKELIA TRIJŲ RŪŠIŲ UTĖLĖS: GALVINĖS, DRABUŽINĖS IR GAKTINĖS.

GALVINĖS UTĖLĖS

(pedikulus capitis)

Galvinės utėlės yra 2-3 mm dydžio, parazituoja žmogaus galvos plaukuose ir minta jo krauju.

Priklausomai nuo virškinimo fazės, jos būna nuo šviesiai rudos iki juodos spalvos, greitai ropoja galvos oda, todėl yra sunkiai aptinkamos.

Šie vabzdžiai nešokinėja, neskraido, jų neperduoda gyvūnai. Geriausias būdas aptikti utėles – šukuoti plaukus vandeniu sudrėkintomis tankiomis šukomis.

Suaugusi utėlė, galinti dėti kiaušinius, išsivysto per 7-12 dienų. Galvinė utėlė gyvena maždaug 30 dienų ir per gyvenimą sudeka apie 100 kiaušinių. Juos priklįjuoja prie plauko, labai arti odos. Be žmogaus išorinėje aplinkoje utėlė gali išgyventi apie 24 val.

KAS YRA GLINDOS?

Glindomis vadinami galvinių utėlių kiaušinėliai, 1,0-1,5 mm dydžio. Gelsvai baltos spalvos glindos apatiniu galu prisiklijuoja prie plauko (dėties metu patelė tam išskiria specialų sekretą), todėl nenukrenta nuo judesio, brūkštelėjimo ar pūstelėjimo. Tuo glindos skiriasi nuo pleiskanų, į kurias atrodo panašios. Utėlės dažniausiai deda kiaušinius plaukuose prie ausų, pakaušyje ir kaklo srityje, ties plaukų augimo riba. Besivystydama glinda neriasi tris kartus. Visų ūgių lervos (nimfos) nuo suaugusiųjų skiriasi tuo, kad yra mažesnės ir kitokių kūno proporcijų.

KAIP PLINTA UTĖLĖS?

Utėlėmis užsikrečiama kontakto su utėlėtais žmonėmis metu: vaikų kolektyvuose, perpildytame transporte, keičiantis drabužiais, patalyne, šepetiais, naudojantis bendra lova, rankšluosčiais, pagalvėmis, taip pat panašiose situacijose, kuomet utėlė gali patekti nuo vieno asmens galvos į kito asmens galvą.

KOKIE YRA APSIKRĖTIMO POŽYMIAI?

Pagrindinis apsikrėtimo galvinėmis utėlėmis požymis – glindos plaukuose. Jų gausa didesnė nei suaugusių utėlių, jos neaktyvios, sunkiai nuimamos nuo plauko. Dėl utėlių įkandimų gali atsirasti niežulys, žaizdelių, nusikasimų, alerginių reakcijų, odos paraudimų.